

TEOLLISUUS JA RAKENTAMINEN

PALVELU

KAUPPA

SALDOLUVUT TOIMIALOITTAIN

Yrityksissä vahva usko tulevaan

Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan yrityksillä menee nyt selvästi hyvin, kertoo Pohjanmaan kauppakamarin jäsenyritystensä parissa toteuttama Business Panel. Kaikki yritysbarometrin mittarit ovat nousseet jyrkästi edellisestä, marraskuisesta, mittauksesta. Kaikkien toimialojen ja kaikkien seutujen kaikki mittarit ovat nyt selvästi nollaviivan yläpuolella. Mittarit ovat näyttäneet näin positiivisilta viimeksi keväällä 2011.

Lähempi tarkastelu tuo esiin jonkin verran eroja toimialojen välillä. Teollisuuden ja palvelualojen näkymät ovat kaupan alan näkymiä hiukan positiivisemmat. Kaupan alalla jo pitkään valinnut kuilu muihin aloihin on säilynyt jokseenkin ennallaan.

Liikevaihdon ja tilauskannan saldoluvut ovat kaikilla toimialoilla jyrkässä nousussa, mutta kaupan alalla saldoluvut ovat teollisuutta ja palvelualaa alemmalla tasolla. Kaupan alan liikevaihdon saldoluku oli viime keväänä samalla tasolla kuin nyt, mutta kovat odotukset sulivat vuoden edetessä. Toivotaan, että kaupan alan liikevaihto-odotukset täyttyvät tänä vuonna ja ala lähtee alueella kunnolla nousuun.

Lisätyövoiman tarve on teollisuudessa selvästi muita aloja suurempi. Tunnelmaa kuvaava saldolukukäyrä on jyrkässä nousussa kaikilla toimialoilla, mutta palvelualalla tunnelma on selvästi muita aloja korkeammalla tasolla.

Kaikki kauppakamarialueen seudut ovat kehittyneet erittäin positiivisesti sitten marraskuun mittauksen. Kahdessa edellisessä mittauksessa kokonaistilanne on Pietarsaaren seudulla näyttänyt hiukan muita seutuja epävarmemmalta. Muut mittarit ovat nyt eri alueilla hyvinkin samalla tasolla, mutta Pietarsaareissa tunnelman saldoluku on vielä muita alueita alhaisemmalla tasolla. Tämä on hyvin tyypillistä Business Panelille, muut mittarit nousevat ensin ja tunnelma yrityksissä nousee vasta, kun muiden mittareiden parannus alkaa tuntua arjessa.

LIKEVAIHTO, REKRYTOINTI JA TILAUSKANTA

Tämän vuoden liikevaihto-odotuksia kuvaava saldoluku on edelleen positiivisin kyselyn mittareista. Odotukset ovat vielä selvästi parantuneet marraskuun barometristä.

- » 60 % arvioi liikevaihdon olevan tänä vuonna viime vuotta suurempi, 10 % pienempi ja 30 % arvioi sen säilyvän viime vuoden tasolla (vrt. 49 %; 19 %; 32 %, BP 11/16).
- » Tämän vuoden liikevaihto-odotuksista verrattuna viime vuoden liikevaihtoon kertova saldoluku on teollisuudessa 54, palveluissa 52 ja kaupan alalla 41 (vrt. 35; 28; 21, BP 11/16).
- » Liikevaihdon uskoo tänä vuonna olevan viime vuotta parempi 66 % teollisuusyrityksistä, 57 % palveluyrityksistä ja 52 % kaupan alan yrityksistä. Liikevaihdon uskoo jäävän viime vuodesta 12 % teollisuuden, 4 % palvelualan ja 11 % kaupan alan yrityksistä.
- » Liikevaihdon kasvuun verrattuna viime vuoteen uskoo 59 % Vaasan seudun, 62 % Pietarsaaren seudun ja 62 % Keski-Pohjanmaan yrityksistä. Keski-Pohjanmaalla yritysten liikevaihto-odotukset ovat nousseet jyrkimmin, sillä odotusten saldoluku oli edellisessä mittauksessa 29.

Lähikuukausien työntekijätarvetta kuvaava saldoluku on kääntynyt selvään nousuun. Nousua edelliseen mittaukseen on jokaisella toimialalla. Tarkasteltaessa rekrytointitarvetta seuduittain ei merkittäviä eroja ole löydettävissä, vaan rekrytoinnin saldoluku on samalla tasolla jokaisella kaupakamarialueen seudulla.

- » 46 % vastaajista aikoo palkata lähikuukausina lisää henkilöstöä, 51 %:lla henkilöstön määrä säilyy ennallaan ja 4 %:lla on tarve vähentää henkilöstöä (vrt. 32 %; 57 %; 11 %, BP 11/16).
- » Rekrytoinnin saldoluku on teollisuudessa 50, palveluissa 32 ja kaupan alalla 33 (vrt. 24; 17; 28, BP 11/16).
- » Suurin muutos henkilöstötarpeessa verrattuna marraskuun barometriin on tapahtunut teollisuudessa. Rekrytointitarve on kasvanut selvästi edellisestä mittauksesta (56 %, BP 4/17 vs 39 %, BP 11/16) ja irtisanomisaikaisissa olevien yritysten määrä on puolestaan vähentynyt (7 %, BP 4/17 vs 15 %, BP 11/16). Muilla aloilla kehitys on saman suuntainen, mutta palveluissa hieman ja kaupassa reilusti vaisumpi kuin teollisuudessa.

Tilaukskannan saldoluku on jatkanut syksyllä alkanutta selvää nousuaan.

- » Tilaukskanta nyt verrattuna vuoden takaiseen on suurempi 46 %:ssa, pienempi 9 %:ssa ja yhtä suuri 27 %:ssa vastaajyrityksistä, 19 %:lle vastaajista tilaukskannalla ei ole merkitystä (vrt. 35 %; 11 %; 33 %, BP 11/16).
- » Teollisuuden tilaukskanta on edelleen jatkanut nousuaan. Tilaukskannan saldoluku teollisuudessa on nyt 41 (vrt. 28, BP 11/16). Tämän hetkisen tilaukskannan kertoo olevan vuoden takainen verroinen tai parempi 4/5 teollisuuden vastaajista (5 %:lle vastaajista tilaukskannalla ei ole merkitystä).

VIENTI JA INVESTOINNIT

Kyselyyn vastanneista yrityksistä 45 prosentilla on vientitoimintaa. 55 prosenttia vientiyrityksistä arvioi viennin kasvavan tänä vuonna verrattuna viime vuoteen ja 42 prosenttia arvioi viennin säilyvän ennallaan. Teollisuudessa viennin saldoluku on jatkanut selvää nousuaan. Saldoluku on nyt 42 (vrt. 24, BP 11/16). Palvelu- ja kaupan aloilla vientiyrityksiä on niin vähän, ettei niiden vastauksia voida esittää.

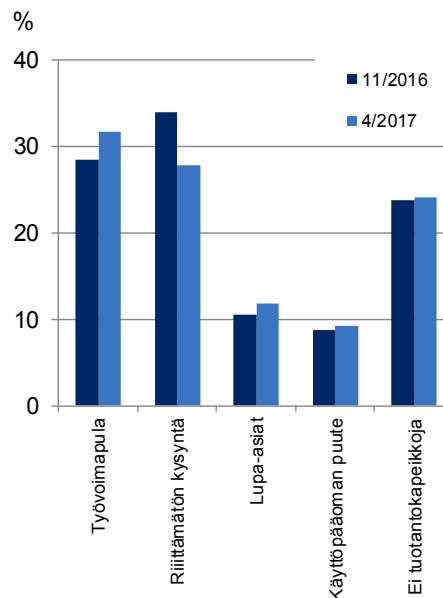
Investointien arvioi säilyvän viime vuoden tasolla 51 prosenttia barometriin vastanneista yrityksistä, 35 prosenttia arvioi yrityksensä investoinnit tänä vuonna viime vuotta suuremmiksi. Eniten investointien kasvuun uskotaan teollisuudessa, jossa 41 prosenttia vastanneista arvioi investointien olevan tänä vuonna viime vuotta suuremmat (vrt. palveluala 31 %, kauppa 19 %)

TUNNELMA TOIMIALALLA

Kaikkien vastaajien tunnelmasta toimialalla kertova saldoluku on noussut jyrkästi. Tunnelman saldoluku on ollut viimeksi näin korkealla kuusi vuotta sitten, huhtikuun 2011 barometristä.

- » Tunnelman saldoluku on nyt 39 (vrt. 13, BP 11/16). Tunnelmaa toimialallaan pitää optimistisena tai erittäin optimistisena liki puolet (49 %) vastaajista ja normaalina 42 prosenttia vastaajista.
- » Tunnelma on nyt hyvin optimistinen jokaisella toimialalla. Teollisuudessa tunnelman saldoluku on 35, palvelualalla 53 ja kaupan alalla 33 (vrt. 8; 19; 4, BP 11/16).
- » Toimialoista tunnelma on siis positiivisin palvelualalla, seuduista Pietarsaaren tunnelma on vähän muita seutuja vaisumpi, vaikkakin selvästi optimistinen. Siitä huolimatta, että saldolukujen taso poikkeaa, on niin toimialojen kuin seutujen kehitys edellisestä mittauksesta ollut hyvin tasainen.

TUOTANTOKAPEIKOT

TUOTANTOKAPEIKOT

Syksyn barometrissä nähty kehitys on jatkunut, ja pula osaavasta työvoimasta on nyt suurin yritysten toiminnan pullonkaula. Barometriin vastanneista yrityksistä 32 prosenttia kärsii siitä, ettei löydä tarvitsemiaan osaajia. Riittämätön kysyntä on edelleen ongelmana yli neljänneksessä yrityksistä.

- » Ammattitaitoisen työvoiman puute haittaa toimintaa 32 %:ssa vastaajyrityksistä (vrt. 28 %, BP 11/16). Pula työvoimasta on pahin teollisuudessa ja palvelualalla, jossa se rajoittaa 37 %:a yrityksistä.

- » Riittämättömästä kysynnästä kärsii 28 % kaikista yrityksistä (vrt. 34 %, BP 11/16). Kysynnän vähyyksyys vaivaa edelleen erityisesti teollisuuden (37 % vastaajista) ja kaupan alan (33 %) yrityksiä, palvelualalla ongelma on selvästi pienempi (15 %). Kaupan alalla kehitys on kuitenkin ollut hyvin positiivista, sillä edellisessä mittauksessa alan yrityksistä 54 % kärsi kysynnän vähyydestä.

- » 24 %:lla vastaajista ei ole tuotantokapeikkoja, määrä on säilynyt ennallaan edellisestä barometristä.

Pohjanmaan kaupakamari tekee säännöllisesti alueellisen kartoituksen yritysten tilanteesta. Tämä Business Panel – kysely toteutettiin 6.-11.4.2017 kaupakamarin jäsenyritysten keskuudessa. Vastausten jakauma:

Teollisuus	40 %	hlöstön määrä:	1-9	30 %
Palvelu	31 %		10-49	41 %
Kauppa	11 %		50-249	25 %
Muu	18 %		yli 250	4 %

Kyselyyn vastasi kaikkiaan 248 yritystä, vastausprosentti oli 25. Tilastotieteellistä analyysia ei ole tehty, joten tuloksia on pidettävä suuntaa antavina.